

ЦІ ПАЧУЮЦЬ ГОЛАС НАРОДА?

Артыкул Вацлава Кудзелкі “Не будзіце ліха...”, які з’явіўся 21.02.2017 на старонках Савецкай Беларусі, хутка быў перадрукаваны шматлікай дзяржаўнай прэсай.

Папрокі, якімі аўтар надзяліў усіх тых, хто не падзяляе прапэзідэнцкую пазіцыю, прымусілі і мяне выказацца на гэтую тэму.

Сапраўды, ці павінен сёння грамадзянін раскідваць агульную лодку, каб перакуліць яе як нягодную, або ён мусіць з апошніх сіл трымацца за яе, каб плыць у ёй і далей?

Зразумела, што другі варыянт у Беларусі будзе заўжды мець больш прыхільнікаў, бо любыя рэвалюцыі – не беларускі шлях развіцця. Пра тое гаворыць і найноўшая гісторыя кіравання краінай А. Лукашэнкам, калі беларусы 23 гады сядзяць як мышы пад венікам.

Але ж перамены патрэбныя! Толькі сляпы не бачыць тое сёння. І калі яны

не адбываюцца шляхам дэкрэтаў, то народ ідзе на вуліцу, каб данесці ўладзе сваю пазіцыю іншым шляхам.

Улада рэагуе на такія выхадкі хваравіта. Пэўна, ёй здавалася, што апазіцыя цалкам зачышчаная, яе карта бітая, а пасля 10-га снежня 2010 года яе можна цалкам ігнараваць. І тут на вуліцы нават не сталіцы, а правінцыйных гарадоў, выходзяць тысячы пратэстоўцаў.

Можна доўга спрачацца, ці трэба адмяняць “Закон аб дармадах” або ён нават “парадак” у грамадстве. Але тое, што гэты закон змусіў цярдлівых талерантных беларусаў адарваць зад ад свайго зэдліка і выйсці на вуліцу, паказвае яго становую ролю ў жыцці грамадства.

Мы пакрысе абуджаемся.

Абывацеля пужаюць рэвалюцыяй і зменай рэжыма. Але ж перамены ў краіне даўно саспелі. І толькі ўпартае нежаданне ўлады бачыць іх надзённасць можа прывесці да сацыяльнага выбуху. І тое будзе не вайной пратэстоўцаў.

Сёння, як ніколі раней, Беларусі патрэбен дыялог паміж уладай і народам. Яго няма ў беларускім парламенце, бо туды абіраюць прадстаўнікоў народа не зусім правільным шляхам. Сёння яго няма на старонках газет, бо большыня беларускіх выданняў прадназначана зусім не для гэтага. Затое яго шмат на старонках Інтэрнэту, а з нядаўняга часу голас народа з’явіўся і на вуліцах.

Мне вельмі хочацца, каб яго пачулі.

Г.Станкевіч

НАША ЖЫЦЦЁ

НЕГРЭЙДАРАВАНЫЯ ДАРОГІ

Некалькі тыдняў у нашым раёне стаіць сухое цёплае надвор’е. Ужо з’явілася інфармацыя, што ў сельгаспрадпрыемствах вобласці 14-га сакавіка пачынаюцца вясновыя палявыя работы. Сапраўды, калі нават некаторыя палі высахлі, што ўжо казаць пра дарогі. Але на гравійках у Бешанковіцкім раёне з зімы стаіць цішыня.

У панядзелак 13-га сакавіка я патэлефанаваў у дыспетчарскую ДРБУ-110 накіраваў дарогі Бешанковічы — Дубраўка. «Вы не першыя. З вашай вёскі ўжо тэлефанавалі. На гэтым тыдні нічога не атрымаецца», — заявіла дыспетчар. На маё запытанне, ці працуе дзе-небудзь у раёне грэйдар, дыспетчар адказала адмоўна. «Дык у чым прычына, — працягваў дапытвацца я. — Можна

няма паліва ці запчастак?» Адказам было маўчанне.

Наступны званок я зрабіў на тэлефон старшыні райвыканкама Леаніда Пянькоўскага. Сакратарка паведаміла, што ён праводзіць планёрку, і што я мушу ператэлефанаваць бліжэй да 9-й гадзіны. На мой чарговы званок адказам было, што планёрка яшчэ не скончылася. А яшчэ хвілін праз

15 тэлефон старшыні райвыканкама перастаў адказваць.

Калі некаму здаецца, што гэтая праблема няважная, або грэйдараваць дарогі яшчэ рана, магу праінфармаваць пра іншы падыход да падобнага пытання.

25-га лютага 2014 года ў нашым раёне былі праграйдараваныя дарогі Бешанковічы — Паліцы (праз Новыя Ранцыцы) і Бачэйкава — Сокарава. Чамусьці тры гады таму пытанне грэйдаравання было на кантролі ўлады і вырашылася яшчэ ў лютым. Сёння ж падобна да таго, што ў яго вырашэнні ніхто асабліва не зацікаўлены.

Г.Станкевіч

Партал твайго горада: <http://beshankovichy.by>

ВАКАНСІІ

КУДЫ ПАЙСЦІ ПРАЦАВАЦЬ І КОЛЬКІ ЗАПЛАЦЯЦЬ?

У базе дадзеных Дзяржаўнай службы занятасці па Бешанковіцкаму раёну на пачатак сакавіка 2017 года маецца 46 вакансій.

Трактарыстам дзяржаўнае прадпрыемства “ДраздыАгра” прапануе 300-рублёвы заробак, а ўнітарныя прадпрыемствы “Вядзерава” і “Свіціна –ВМК” 350-рублёвы. Вадзіцелю аўтамабіля дзяржаўнае прадпрыемства “ДраздыАгра” прапануе 330 рублёў. Аператару машыннага даення ДП “Вядзерава” прапануе 350 рублёў.

“Бешанковіцкаму аграсервісу” патрабуюцца галоўны заатэхнік (вышэйшая адукацыя) заробкам у 320 рублёў, электрык – 250 рублёў.

ДРБП-110 патрабуецца галоўны інжынер з заробкам у 360 рублёў.

“Белкатламашу” патрабуецца галоўны канструктар. Яму прапануюць 900-рублёвы заробак.

Галоўнаму энергетыку “Свіціна-ВМК” прапануюць 450 рублёў, а вадзіцелю пагрузчыка 400.

Дырэктару “Літуаніялес” з веданнем літоўскай і нямецкай мовы гатовыя заплаціць аж 400 рублёў.

Намесніку дырэктара раённага цэнтра культуры заплаціць 370 рублёў, метадысту, харэографу і хармейстару па 240.

А вось дзяржаўнае прадпрыемства УКБ гатовае заплаціць свайму дырэктару 1000 рублёў.

Інжынер АТП-21 з вышэйшай адукацыяй атрымае 500 рублёў, а інжынер-механік ПМК-41 толькі 400. Вадзіцель аўтамабіля катэгорыі

“С” АТП-21 і вадзіцель аўтобуса атрымае 400 рублёвы заробак.

Інжынеру па тэхнадзору за будаўніцтвам з абавязковай наяўнасцю атэстата надзора гатовыя заплаціць 800 рублёў.

Начальнік разлікова-касавага цэнтра “Белаграпрамбанка” можа разлічваць на 491 рубель.

Таваравед бешанковіцкага РСТ атрымае 340 рублёў. А прадаўцы магазінаў у Крупеніна, Будзілаве, Сініцах, Вярхоўі і Бешанковічах атрымаюць 350 рублёў.

Ратавальнік-пажарны Бешанковіцкага РАНСа атрымае 400 рублёў.

“Біль-Бімба плюс” шукае швеяў з заробкам 300 рублёў.

Аператар агламератара палімерных матэрыялаў “ПалітадзелецАгра” заплаціць 400 рублёў.

М.Васільеў

ЧАМУ?

*Над намі – неба сінь,
Над намі сонца ёсць,
І вольныя вятры
Над намі вольна дзьмуць.
Ды штось у нас ня так.
Скажы мне, ягамосць,
Чаму стаў родны край
Падобным на турму?*

*Закратавана тут
І сонца ў вышыні,
І мова жаўрука...
Матуля Беларусь!
Пазбыцца як бяды,
Вар’яцтва як спыніць,
І розум захаваць,
І моц сяброўскіх рук?*

*Калі ня верыш мне –
Купалу веры дай,
Павер сівой траве,
Што на святых капцах.
У шэраг баявы,
Каб ратаваць свой край,
Да каліноўцаў стань
Пад наш адвечны сцяг.*

*Закратавана тут
І сонца ў вышыні,
І мова жаўрука...
Матуля Беларусь!
Пазбыцца як бяды,
Вар’яцтва як спыніць,
І розум захаваць,
І моц сяброўскіх рук?*

Г.Станкевіч

АПЫТАННЕ Ў ГРУПЕ

ГАЛАСАВАЛІ ЗА АДСТАЎКУ

Напрыканцы лютага-пачатку сакавіка ў нашых супольнасцях у сетках “Укантакце” і “Аднакласнікі” праводзілася апытанне “Ці мусіць А. Лукашэнка сыйсці з пасады прэзідэнта?” 77% апытаных выказаліся за сыход А. Лукашэнкі з пасады прэзідэнта.

У панядзелак 27-га лютага мы звярнуліся да ўдзельнікаў нашых груп з сацыяльных сетак з прапановай адказаць на пытанне: “Ці павінен А.Р. Лукашэнка сыйсці з пасады прэзідэнта?”

Вырыянты прапанаваных адказаў былі:

- Не, ён добры кіраўнік;
- Не, ён захоўвае стабільнасць;
(працяг на стар. 2)

АПЫТАННЕ Ё ГРУПЕ

(пачатак на стар. №1)

- Так, бо жыццё народа пастаянна пагаршаецца;
- Так, бо ён не здольны вывесці краіну з крызісу;
- Мне ўсё роўна.

Па стану на 9 гадзін раніцы 5-га лютага ў ананімным галасаванні прынялі ўдзел 51 чалавек у групе "Укантакце" і 12 чалавек — у

"Аднакласніках".

Разам удзельнікі апытання паказалі такі вынік:

- Не, бо ён добры кіраўнік — 2 (3%);
- Не, бо ён захоўвае стабільнасць — 6 (10%);
- Так, бо жыццё народа пастаянна пагаршаецца — 36 (57%);
- Так, бо не здольны вывесці

краіну з крызісу — 13 (20%);
- Мне ўсё роўна — 6 (10%)
Зразумела, што вынікі нашага апытання не маюць аніякай сілы і не могуць быць рэпрэзентатыўнымі для Бешанковічаў або раёна. Тым не менш, яны цікавыя.

Усім ўдзельнікам апытання - вялікі дзякуй!

А. Тутэйшы

НАША ЖЫЦЦЁ

СЕМ ТЫСЯЧ

Зараз Зьміцер Дашкевіч адбывае чарговыя суткі. Прапануем Вам ягоны расказ пра адзін з выпадкаў за кратамі.

Пасля адбою грукае па дзвярох супрацоўнік:

— Дашкевіч тут ёсць? — кажа спакойна.

— Ёсць, — адказваю я з верхняй нары.

— Падыдзі сюды, калі ласка, — выдае дзіўнае міліцыянер.

«Капец, — думаю я, — што вам і па начох ад мяне трэба?!» Саскокваю на стол, потым на лаву, прыгаю ў боты, падыходжу на дзвярэй. Праз амбразуру для вачэй глядзіць на мяне чалавек і пасля павузы кажа: «Дзякуй табе, Зьміцер, за Курапаты!» Я выпадаю ў асадак і мармычу падзяку, а тоёй працягвае:

— Дзякуй, рэальна, вы — малайцы! Спадзяюся, 25-га ў вас усё атрымаецца. Няхай у вас атрымаецца ўсё 25-га!

— Дзякуй, дзякуй, — хітаю галавою я і калі супрацоўнік сыходзіць, усё

яшчэ агаломшаны стаю ля дзвярэй.

— Гэта мусар падзякаваў табе? — перапытвае сукамернік Алег, прыпадняўшыся з ніжняй нары.

— Ну, — адказваю я.

— Нічога сабе, мяне аж таксама праняло! Гэта ж якую справу вы робіце, што вам нават міліцыя дзякуе!

Лёг я на нару і думаю: а колькі іх, вось такіх міліцыянераў, гатовых «нам» дзякаваць? Мы-та прызвычаліся бачыць міліцыю толькі з самага мярзотнага боку: калі яна хапае нас у цёмных пад'ездах, малоціць гумаваемі дручкамі, ілжэсведчыць на судах, а калі знойдзеццатамхтонармальны, то адзін на мільён.

У Бібліі ёсць такая цікавая гісторыя, калі прарок Ілья адзін супрацьстаў паганскім

ідалам і сьвятарам іхным, панішчыўшы тых да рэшты. А пасля пад пагрозамі Езабэлі, жонкі цара Ахава, зьбег хавацца ў пустыню, дзе наракаў Богу, што адзін ён застаўся на варожую зграю і таго хутка заб'юць. І вось Бог кажа яму: «Я ў Ізраэлі пакінуў сем тысяч: калені ўсіх, хто не ўкленчыў перад Баалам, і ўсе вусны, якія не цалавалі яго» (1 кніга цароў, 19:18).

І вось нам здаецца, што МУС — гэта суцэльны толькі НКУСаўцы Шуневіча, апроч аднаго нармальнага, якога ты толькі што сустрэў. Але колькі іх, хто не ўкленчыў перад НКВДэшнай формай? Колькі іх, гатовых сказаць нам сёння: дзякуй вам за Курапаты? Колькі тысяч тых славікоў, якія б хацелі сёння сказаць адмарозку з апазіцыі: няхай 25-га ў вас усё атрымаецца?!

Бог прамовіў тае ночы мне: Я пакінуў сем тысяч, калені якіх не ўкленчылі перад Баалам.

Зміцер Дашкевіч

ІНШЫ НАРОД

Найперш вось што: віншую беларускую грамадскасць з тым, чаго даўно мы не мелі: з перамогай! Нават з дзвюма: у супрацьстаянні з рэжымам у Курапатах і ў барацьбе супраць дэкрэту № 3, якім улада вырашыла яшчэ раз абрабаваць народ.

Не выйшла!

І ўжо не выйдзе, як бы ўлада нас ні запалохвала, як бы ні хітравала і зноў ні маніла.

Рэжым пахіснуўся, але нам ні ў якім разе нельга спыняцца ў барацьбе. Дэкрэт № 3 не адменены. Лёс Курапатаў не вырашаны.

А галоўнае: не вырашаная будучыня краіны. Ці яна будзе лукашэнкаўскай, ці народнай.

Рэжым аслаб. Слабасць спарадзіла страх. І менавіта праз гэта, праз свой страх улада вырашыла застрашыць грамадства прапагандысцкім «фільмам жахаў».

Але ніхто не спалохаўся. Над жахамі, награвашчанымі ў бяздарным (бо талент не служыць рэжыму!) фільме «Званок сябру» толькі смяяліся. Гэта ўзняло пратэстную хвалю яшчэ вышэй — да рысы, небяпечнай для самога існавання рэжыму.

І тады — выключна для таго, каб збіць хвалю пратэстаў — было прынятае «хітрае» рашэнне па дэкрэце № 3. Сам дэкрэт не адмяняецца (бо яго падпісаў мудры правіцель, які не памыляецца ні ў чым і ніколі), а вось паборы паводле дэкрэту, якія вымагаліся чыноўнікамі (не такімі мудрымі, як правіцель)

на год можна адкласці.

У звязку з гэтым згадваецца адна дэмагагічная заява бальшавікоў пад заключэнне Берасцейскага міра: «Ні міра, ні вайны, а армію распусціць». Толькі Лукашэнка хацеў бы распусціць не сваю армію паліцэйскіх, а народную армію пратэстоўцаў. Сілу, якая патрабуе: «Сыходзь!»

«Хітрасць» рашэння яшчэ і ў тым, што грошы, якія ўжо састрыжаныя з людзей па дэкрэце № 3, ніхто не збіраецца вяртаць! Заява Лукашэнкі пра тое, што «эти деньги исключительно до копейки должны быть направлены на содержание детей. Только детям!» — проста цынізм. Ён забраў грошы ў бацькоў, а цяпер ЁН (а не бацькі) аддае іх дзецям. А то самі бацькі не аддалі б...

Мала таго: людзей, якіх нахабна абрабавалі, яшчэ й караюць штрафамі за тое, што яны патрабавалі справядлівасці. І гэта таксама адметнасць рэжыму, ягоны «фірмовы знак».

Разумеючы, што ніякія хітрыкі не адмяняюць праблему народных пратэстаў, Лукашэнка агучыў сцэнар працягу «фільма жахаў». Згадаўшы «адмарозкаў»

2010 года, арганізатарай сённяшніх пратэстных акцый, намалываўшы крываваю карціну Майдану, ён паставіў перад кіраўнікамі сілавых структур канкрэтную задачу: «Все те, которых мы выпустили из застенков за прошлые деяния, если они не поняли, их надо вернуть обратно...»

Што да мяне асабіста, дык менавіта ў засценках я канчаткова пазбавіўся ад ілюзій, нібы гэты рэжым можа ў нечым змяніцца, памкнуцца ад паліцэйшчыны да дэмакратыі. Нібы з ім можна пра нешта людскае дамовіцца, пайшоўшы шляхам мірных перамен.

Не. Яго трэба адпраўляць у мінулае, а краіне, народу — ісці ў будучыню.

Канешне, Змітра Дашкевіча, за якім міліцыянты, як за нейкім бандытам, тры дні палявалі па ўсім Мінску, мяне ці Статкевіча яшчэ можна «вернуть обратно». Але час балявання рэжыму ўжо не вернеш: няма ў яго на гэта ні сіл, ні сродкаў. А самае галоўнае: няма ўжо таго народа, які гатовы быў глядзець у рот рэжыму за абяцанкі чаркі ды скваркі.

Іншы стаў народ. І не ў апошнюю чаргу праз тое, што адчуў: згуртаваўшыся ў адзіную сілу, ён здольны змусіць лукашыстаў адступіць. Здольны вырашыць не толькі сацыяльныя, штодзённыя свае праблемы, але і лёс сваёй краіны.

Уладзімір Някляеў

СІМВАЛЫ

ПТУШКА - СІМВАЛ БЕШАНКОВІЦКАГА РАЁНА

Па ініцыятыве мясцовых актывістаў і грамадскага аб'яднання «Ахова птушак Бацькаўшчыны» ў раёне пачалася праца па абранні птушкі, якая стане сімвалам нашага раёна.

За круглым сталом у экалагічным аддзеле ГУДО «Бешанковіцкі раённы Цэнтр дзяцей і моладзі» адбылося пасяджэнне камісіі, на якім прайшла прэзента-цыя птушак-кандыдатаў на атрыманне статусу афіцыйнага сімвала раёна. Па ўзгадненні з ГА «Ахова птушак Бацькаўшчыны» імі сталі рачная крачка, пявучы дрозд, чубатая сініца, перапёлка і глушэц.

Пасля дыскусіі з пяці «кандыдатак» камісія абрала тры птушкі, за якіх з 20 сакавіка будзе арганізавана галасаванне на афіцыйным сайце ГА «Ахова птушак Бацькаўшчыны». Таксама галасаванне будзе арганізавана ў сацыяльных сетках і на афіцыйным сайце райвыканкама ў рубрыцы "Апытанне" на галоўнай старонцы.

У арганізацыях раёна пройдуць прэзентацыі птушак-кандыдатаў, пра іх раскажуць у СМІ, будуць выпушчаныя спецыяльныя ўлёткі, каб як мага больш жыхароў пазнаёміліся з прэтэндэнтамі.

Па выніках галасавання на сесіі раённага Савета дэпутатаў будзе зацверджана птушка - афіцыйны сімвал Бешанковіцкага раёна.

Прыродны сімвал раёна можа выкарыстоўвацца для развіцця экатурызму. Яго малюнак будзе змяшчаць на інфармацыйнай прадукцыі, сувенірах і г.д. Акрамя гэтага, незвычайныя выбары садзейнічаюць экалагічнаму выхаванню насельніцтва, прыцягненню ўвагі да біялагічнай разнастайнасці роднага краю.

beshenkovichi.vitebsk-region

ІНВЕСТЫЦЫІ

БУДАЎНІЦТВА БЕШАНКОВІЦКАЙ ГЭС

Славацкія інвестары праяўляюць цікавасць да будаўніцтва Бешанковіцкай ГЭС, паведаміў карэспандэнту БЕЛТА намеснік генеральнага дырэктара па капітальнаму будаўніцтву РУП "Віцебскэнерга" Юрый Міцкавец.

На Заходняй Дзвіне ўзводзіцца каскад гідраэлектрастанцый. Акрамя Віцебскай і Полацкай, якія ўжо пачалі выпрацоўваць электраэнергію ў тэставым рэжыме, запланавана будаўніцтва Бешанковіцкай. "Вядзецца пошук інвестара. На ўзвядзенне Бешанковіцкай ГЭС плануецца прыцягнуць прамыя інвестыцыі - гэта галоўная ўмова. Ёсць прапановы ад некалькіх кампаній з Кітая і Расіі. А ў апошні час асабліваю цікавасць праяўляе Славацкая Рэспубліка. Да нас прыежджалі прадстаўнікі гэтай краіны, вывучалі сітуацыю на месцы. У сакавіку чакаецца новы раунд папярэдніх перамоваў. Цяпер узгадняюцца пытанні аб'ёму выконваемых работ, папярэдняга створа (месца будаўніцтва) і ўмоў далейшай рэалізацыі праекта - стварэнне сумеснага прадпрыемства альбо прыход замежнага інвестара ", - адзначаў Юрый Міцкавец. Ён падкрэсліў, што ўсе тэхнікі-эканамічныя параметры гідраэлектрастанцыі застаюцца ранейшымі, а вось ўнесці змены, якія не ўплываюць на выпрацоўку энергіі, у дапаможныя збудаванні магчыма.

Устаноўленая магутнасць Бешанковіцкай ГЭС складае 33 МВт. Віцебскай ГЭС - 40 МВт, Полацкай - 22 МВт. Увод каскаду гідраэлектрастанцый дазволіць эканоміць на куплі паліўных

рэсурсаў каля \$ 24 млн у год (пры цане на газ на сёння).

Знізіцца і нагрузка на экалогію. Напрыклад, Полацкая ГЭС дасць магчымасць зменшыць выкіды шкодных рэчываў у атмасферу на 45 тыс. Т, Віцебская - на 72 тыс. Т. Узвядзенне ГЭС на Заходняй Дзвіне вядзецца ў адпаведнасці з дзяржпраграмамі будаўніцтва гідраэлектрастанцый і развіцця Беларускай энергетычнай сістэмы. Як паведамылася, у 2017 годзе ў Беларусі чакаецца ўвод каля 90 МВт новых электрагенеруючых магутнасцяў.

Кацярына Князева - БЕЛТА

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Крывінка» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі "Крывінку", то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале <http://kamunikat.org>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: <http://kamnikat.org/kryvinka.html> каталагу "Пэрыёдыка" для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

КРЫЗІС УЛАДЫ

ЛУКАШЭНКА ПАЧЫНАЕ РАБІЦЬ
УСЁ БОЛЬШ ПАМЫЛАК

Падзеі пятніцы, суботы і нядзелі, калі ў некалькіх гарадах Беларусі працягваліся акцыі пратэсту, якім спадарожнічалі арышты лідэраў і актывістаў апазыцыі, дазваляюць зрабіць некаторыя важныя высновы пра грамадзка-палітычныя працэсы ў краіне.

1. Рашэнне Лукашэнкі аб прыпыненні рэалізацыі дэкрэту аб дармаедах не спыніла пратэставага руху, ня зьбіла актыўнасці людзей у рэгіёнах. Што толькі пацвердзіла здагадку, што дэкрэт «аб дармаедах» стаў толькі дэтанатарам, каталізатарам, спускавым кручком шырокага незадавальнення ў грамадстве сацыяльна-эканамічным станам. Магчыма нават, што частковае адступленне ўладаў наадварот, натхніла людзей, зрабілі іх больш смелымі.

2. Беларускае грамадства пазбаўляецца ад «сыndrome Майдану», то бок страху перад забурэннямі ў выніку вулічных акцый.

3. Падзеі лютага-сакавіка сталі канцом ідэалагічнага канструкту пра знакамітую беларускую стабільнасць.

4. Эканамічны крызіс перарос у сацыяльны. Адбываецца хутка грамадзкае абуджэнне і палітызацыя насельніцтва, чаго ўлады

імкнуліся пазбегнуць нават падчас выбарчых кампаніяў.

5. Лукашэнка, выступаючы на нарадзе 9 сакавіка, заявіў, што дэкрэт № 3 «не зьяўляецца ні эканамічным, не фінансавым», «гэта ідэалагічны, маральны дэкрэт». То бок ён прызваны быў прымусіць дармаедаў працаваць і тым самым аднавіць сацыяльную справядлівасць. Але парадаксальным чынам усё адбылося з дакладнасцю да наадварот. Гэты дакумент як раз ударыў па маральным аўтарытэце ўладаў і па Лукашэнку, ў прыватнасці, спарадзіў этычны крызіс у адносінах паміж дзяржавай і народам. Бо аб'яўляць дармаедамі людзей, якія апынуліся ў бядзе, бяз працы, ды яшчэ прымушаць іх плаціць за гэта штраф, насельніцтва палічыла дзікай несправядлівасцю. А несправядлівасць улады — гэта ідэалагічная дамінанта любой рэвалюцыі.

6. Тое, што рэй вулічных акцый вядуць рэгіёны, а не адна сталіца, як было раней, сведчыць пра агульнаацыянальны характар беларускага крызісу. Ён закрануў усіх.

7. Затрыманы, часам прэзэнтуйны, лідэраў і актывістаў апазыцыі сведчаць пра канец таго пэрыяду лібэралізацыі, які цягнуўся зь лета 2015 г. Сілавая структуры выконваюць загад Лукашэнкі адсекчы «майданутых» ад шараговых удзельнікаў акцыяў. Аднак улады пакуль унікаюць масавых «хапуноў», «зачыстак», як тое было пасля 19.12.2010 г. ці падчас кампаніі «Рэвалюцыя праз сацыяльныя сеткі» (2011 г.) зь некалькіх прычынаў. Па-першае, у правінцыі, раённых цэнтрах можа элементарна не хапіць міліцыянтаў для такіх зачыстак. Па-другое, уладам ня хочацца псаваць адносіны з Захадам у момант, калі ідуць перамовы аб крэдыце МВФ. Па-трэцяе, і гэта галоўнае, масавыя рэпрэсіі супраць шараговых пратэстоўцаў будуць нэгатыўна ўспрынятыя большасцю насельніцтва.

І гэта шматкроць узмоцніць ідэю несправядлівасці ўлады, разбурыць яе легітымнасць.

8. Лукашэнка, апынуўшыся ў сытуацыі крызісу, пачынае рабіць усё больш памылак. Паўмера (прыпыненне рэалізацыі, а не адмена дэкрэту аб дармаедах) ня вельмі дапамагла яму зьберагчы аблічча, а зь іншага боку, пацвердзіла, што ўлада памылілася, што людзі, якія пратэстуюць, маюць рацыю, што рэжым не такі моцны і страшны, якую ўяўляўся. Дата ж гэтак рашэнне паставіла ў недарэчную сытуацыю тых людзей, якія спужаліся і ўжо заплацілі падатак «на дармаедства».

А чаго вартыя загады «кроў з носу» давесці сярэдні заробак да 500 даляраў ці ліквідаваць да 1 траўня беспрацоўе ў краіне? На нарадзе 9 сакавіка Лукашэнка загадаў прыцягнуць да рэалізацыі гэтага дэкрэту ня толькі адміністрацыю прэзідэнта, урад, але і кіраўнікоў мясцовай вертыкалі. «Прыцягнуць трэба ўсіх: дэпутатаў мясцовых саветаў, міліцыю, участковых, спецслужбы», — заявіў ён. То бок увесь дзяржаўны апарат мабілізаваны на ўвесь год на выкананне гэтага дакументу. Усё дзяржаўнае кіраванне арыентаванае на вырашэнне адной задачы.

Усе астатнія справы закінутыя. Параліч дзяржаўнага апарату падчас крызісу — справа ня толькі неразумная, але і небяспечная.

9. Апазыцыя зноў ператвараецца ў суб'ект палітыкі. Як піша намеснік старшыні АГП Васіль Палякоў, «упершыню за многія гады дэмакратычная апазыцыя аказалася па адзін бок барыкадаў з большасцю беларусаў, і гэта ўнікальная сытуацыя».

10. Крызіс беларускай сацыяльнай мадэлі цяпер падмацоўваецца ня толькі сухімі статыстычнымі паказчыкамі, але ўжо і публічнай дэманстрацыяй шырокага незадавальнення насельніцтва. Што, дарэчы, парадаксальным чынам можа стаць штуршком для рынковых рэформаў. Бо пакуль народ маўчаў, Лукашэнка мог кіравацца прынцыпам: не будзі ліха, пакуль ціха. Цяпер жа рызыкі ад захавання статус-кво ўжо зраўняліся з рызыкамі ад магчымых рэформаў.

Падаецца, Беларусь уступае ў нейкі новы, яшчэ не зусім зразумелы этап сваёй гісторыі.

**Валер Карбалевіч
“Радзіё Свабода”**

КАНЕЦ ЛІБЕРАЛІЗАЦЫІ

ИГРАТЬ В ЛИБЕРАЛИЗАЦИЮ
СИСТЕМА ЛУКАШЕНКО НЕ ПРИУЧЕНА

Идеология застойной стабильности провалилась, а игры в «диктатуру с человеческим лицом» неуклюжи и недолги. На опасность система будет реагировать запугиванием политических противников и народа.

На дворе весна, но чахоточная белорусская политическая оттепель может вот-вот быть свернута. Начались точечные репрессии против оппонентов, прежде всего с организаторским потенциалом, способных раскрутить протесты против декрета № 3. Их сюжет, кроме всего прочего, показал, что вертикаль не умеет говорить с народом, а государственная идеология, которую столько лет пытался взлелеять лично Александр Лукашенко, — пустой звук.

Показанный же вечером 6 марта по каналу «Беларусь 1» «специальный репортаж» «Звонок другу» напомнил о наиболее мрачных временах зубодробительной пропаганды.

Между тем на внешнем фронте сами власти получают болезненные удары от Москвы. 7 марта в Бишкеке на заседании Евразийского межправительственного совета российский премьер Дмитрий Медведев жестко отреагировал на критику из уст белорусского коллеги Андрея Кобякова. Тот пенял на поведение Москвы в нефтегазовом споре: мол, не

соблюдаете договоренности по условиям поставок энергоносителей и пр.

В ответ Медведев заявил: «Давайте прямо, без обиняков, если бы некоторые страны, присутствующие здесь, не входили в состав нашего союза или вышли бы из него, они покупали бы сейчас газ по европейским ценам... И не надо ничего доказывать и упражняться в подсчетах, все было бы гораздо дороже». Резюмером российского премьера оказалось и вовсе суровым: «Здесь никто никого насильно не держит».

Итак, на глазах разрушается один из стержней белорусской государственной идеологии — миф о нерушимом братстве с Россией и сияющих перспективах евразийской интеграции. Сегодня идеологи Лукашенко в ступоре, они не знают, как реагировать на вызовы момента, внутренние и внешние.

Желудочная философия мстит

Но сегодня убогая доктрина чарки и шкварки, игравшая сугубо на желудочном интересе, рассыпается. Если взять протесты «дармоедов», то людей вывел на улицы не

только декрет № 3, но и прежде всего — экономический кризис. По большому счету, протестует электорат Лукашенко, возмущенный тем, что власть нарушила социальный контракт, заключавшийся в том, что она дает чарку и шкварку, а народ не бунтует.

Проблема для режима не столько в нынешних протестах (их сейчас пытаются погасить дозированными репрессиями и переписыванием злосчастного декрета), сколько в коллапсе экономической модели, основанной на массиве госсобственности и потреблении дешевых российских энергоресурсов.

Если вернуться к названному в 2003 году трем источникам белорусской госидеологии, то сейчас, по идее, нужно резко уходить от «совка», переступать через консерватизм и расширять поле для либерализма. Но это непросто «отказотсвятото», это еще и большие практические риски для авторитарной системы. Ведь раскрепощение производительных сил и общества неизбежно станет расшатывать ее устои.

Каша в чиновничьих головах

В окружении Лукашенко пытаются как-то отвечать на вызовы времени. «Большой разговор с президентом» 3

февраля стал некой заявкой на подобие диалога с обществом, включая умеренных оппонентов режима.

Но зарегулированное, имитационное мероприятие показало прежде всего боязнь, как бы процесс не вышел из-под контроля. «Большой разговор» превратился в рекордно долгий монолог все того же главного действующего лица. Нетрудно спрогнозировать, что таким же имитационным оказался бы в сегодняшних условиях и некий круглый стол, идею которого было модно обсасывать в последние недели.

Ряд аналитиков предсказывает дрейф режима в сторону мягкого национализма. Да, предпосылки для этого есть. Русификация страны была для Лукашенко козырем в период «братской интеграции» (мы один народ, вместе гнили в окопах, поэтому не скупитесь на дешевую нефть и газ). Но после крымско-донецких событий наверху поняли, что дефицит национального самосознания — ахиллесова пята.

Была дана отмашка на мягкую белорусизацию. На днях Лукашенко призвал хорошенько прописать в учебниках древние истоки белорусской государственности — начиная от Полоцкой

земли. Неожиданная уступка в вопросе Куропат (остановлена стройка, госСМИ заговорили о необходимости создать мемориал, генерал КГБ публично осуждает политические репрессии сталинского времени) тоже симптоматична.

Можно представить себе, какая каша сейчас в головах чиновников — гражданских и в погонах. Все смешалось в доме Облонских.

Сегодня вся официозная мифология рушится. Но для того чтобы сплотить общество на иной идейной основе, нужно в первую очередь менять экономическую и политическую модель. Строить рыночную, демократическую, европейскую по духу Беларусь.

Однако очень уж велики сомнения, что Лукашенко настолько готов переступить через себя. Поэтому режим будет маневрировать, в том числе и в плане идеологическом. Мы еще увидим причудливые комбинации формы НКВД и вышиванки.

При этом раз за разом приходится убеждаться: когда наверху чуют опасность, игры в либерализацию и диалог быстро сворачиваются. Получайте сапогом в морду.

(сокращено)

**Александр Класковский
naviny.by**

“ЖАННА Д’АРК” ПРАТЭСТА

«Я ИЗ НАРОДА, НО У МЕНЯ ХАРАКТЕР НЕРАВНОДУШНЫЙ»

Светлана Ботвич — 38-летняя уборщица в детском садике — стала одной из самых ярких фигур на массовой акции протеста, которая прошла в северном областном центре 26 февраля. Женщина решительно выходила вперед и произносила довольно смелые вещи. С легкой руки журналистов ее назвали «витебской Жанной д’Арк». TUT.BY пообщался со Светланой и узнал, что привело ее на митинг и не имеет ли это каких-либо последствий.

Светлана Ботвич не состоит ни в каких партиях, оппозиционных движениях или организациях. Самый что ни на есть человек из народа. На уличную акцию вышла впервые. А привела ее туда, по ее словам, «обида за белорусский народ» и «несправедливость, с которой к нему относится власть».

— Я всегда интересуюсь тем,

что происходит в стране. О том, что в нашем городе пройдет акция, узнала из соцсетей. И впервые за свои 38 лет решила выйти на уличный протест, так как у меня характер — равнодушный. Я такая: если надо в ружье — я в ружье, надо на работу — я на работу. Если вижу несправедливость, молчать не стану.

Декрет № 3 «О предупреж-

дении социального иждивенчества» не затронул саму Светлану. «Мои деньги не пахнут. Я работаю уборщицей в детском садике, а до этого много лет была санитаркой в онкодиспансере». Письмо с требованием уплатить налог на tuneядство пришло ее мужу.

Светлана несколько раз поднималась на импровизированные трибуны на ступенях — сразу на площади Победы, а потом — возле здания филармонии.

— Чиновники все одеты, обуты, у них есть машины, дачи... А мы? Сколько можно терпеть эту несправедливость? Наши деды и прадеды отстояли страну от фашистов, чтобы мы вот так жили? Я пришла

сказать: так неправильно жить! — возмущалась молодая женщина. — Уважаемый Александр Григорьевич, устали люди. Уступите путь, место, дорогу молодежи, чтобы наши мужья не уезжали далеко (в поисках работы. — Прим. TUT.BY). Дайте им работу!

— Может, сначала мне и было страшно, но потом другие эмоции захлестнули страх. Я выговорила. И очистилась, как говорят в церкви, — признается Светлана. — Мне показалось, что люди ждали, чтобы кто-то вышел вперед и что-то сказал. Я дала толчок, и в следующий раз, думаю, таких «Светлан из народа» будет много. Люди просыпаются.

— Вас же называют

«витебской Жанной д’Арк», вы в курсе?

— Соседи мне вот тоже говорят: «Какая ты молодец! Мы бы не осмелились так выступить». Но, знаете, я это делала не для того, чтобы мной восхищались. Мне за державу обидно. Беларусь мне видится красивой, чистой страной, где должны уважать человека. Наши люди действительно достойны лучшей жизни, — в голосе женщины слышны слезы.

Светлана с мужем воспитывают одного ребенка. «Родила бы и больше. Но думаешь: а хватит ли средств прокормить? Моя зарплата сейчас 230 рублей»....

Татьяна Матвеева

СУАЙЧЫННІКІ! СА СВЯТАМ НЕЗАЛЕЖНАСЦІ БЕЛАРУСКАЙ НАРОДНАЙ РЭСПУБЛІКІ!

БЯСПАМЯЦТВА

БЕЛОРУСЫ ПО МИРОВЫМ МЕРКАМ — ОЧЕНЬ ДРЕВНИЙ НАРОД

«Трудно еще найти в мире народ с такой искаленной исторической памятью, как белорусы». Политолог Валерий Карбалевиц — о том, кто виноват в коллективном беспамятстве.

4 марта Беларусь торжественно отметила 100-летие белорусской милиции. Праздновали помпезно, с парадом, несколько вечеров перекрывали движение на главном проспекте столицы для репетиции.

Свое рождение милиция отсчитывает с событий в Минске 4 марта 1917 года, когда после получения информации об отречении от престола царя Николая II группа людей захватила здание полиции. Правда, на самом деле, с учетом перехода на новый стиль, 100 лет исполняется 17 марта. Подумаетесь, перепутали, ошиблись на две недели...

Более интересно другое. Никому не приходит в голову простой вопрос: а до 1917 года здесь не существовало органов охраны порядка? Пусть и назывались они по-другому.

Торжественное празднование этого юбилея позволяет еще раз обратить внимание на удивительный феномен. Белорусское общество и государство отсчитывают свою историю с 1917 года. Все официальные белорусские праздники — советские: День Октябрьской революции, 1 Мая, 8 Марта и пр.

23 февраля официально отмечается День защитников Отечества и Вооруженных сил Республики Беларусь. Этот праздник остался от СССР, считается, что в этот день в 1918 году родилась Красная армия. Опять же возникает вопрос: а до 1918 года у белорусов не было своей армии, они ни с кем не воевали, не одерживали победы? А еще отмечаются советские праздники — День пограничника, День ВДВ (это когда пьяные десантники купаются в фонтанах) и др.

Но дело не только в праздниках.

Посмотрите, какие памятники стоят на центральных площадях наших городов, в честь кого названы улицы. А названия станций метро: Площадь Ленина, Октябрьская, Пролетарская, Первомайская, Парк Челюскинцев, Московская...

Создается полное впечатление, что до 1917 года здесь, на этой территории, никто не жил. То ли это была необитаемая земля, то ли люди, здесь жившие, не оставили о себе никаких следов, ни памятников, ни потомков.

На самом деле белорусы по мировым меркам — очень древний народ. Они проживают здесь свыше тысячи лет. Например, 3 марта исполнилось 950 лет г. Минску. История города отсчитывается с первого летописного упоминания о нем. 3 марта 1067 года во время битвы на Немиге возле Минска киевские князья победили полоцкого князя. Немногие города в мире могут похвастаться такой древней историей. Но вместо всенародного празднования 950-летия своей столицы, власти торжественно отметили придуманную дату: 100-летие белорусской милиции.

Трудно еще найти в мире народ с такой искаленной исторической памятью, как белорусы, людей, не помнящих своего родства. И главная вина за это коллективное беспамятство лежит на государственной власти, которая заиклена на советском прошлом. Приезжающие сюда иностранцы называют Беларусь «осколком СССР», «парком советского периода» и пр.

В момент обострения конфликта вокруг Куропат, когда представители общественности защищали его от строителей бизнес-центра, в редакции газеты «Советская Белоруссия»

состоялся «круглый стол» на тему судьбы этого мемориала. Событие весьма знаменательное.

Главный вывод участников «круглого стола» состоит в том, что белорусское общество созрело для создания национального мемориала скорби и памяти в Куропатах. На наш взгляд, общество как раз давно созрело, все дело упиралось в позицию власти, именно она никак не могла созреть. Прозвучало обвинение в адрес оппозиции, что она, дескать, «приватизировала» Куропаты, и пора этот мемориал «национализировать». Но дело в том, что демократическая общественность именно потому защищала Куропаты и фактически спасла мемориал, что власти от него отеклись, фактически не признавали, он был ничейным.

И здесь, как и в других вопросах, все зависело от позиции Александра Лукашенко. Прокуратура пробовала доказать, что в Куропатах расстреливал не НКВД, а гестапо в годы войны. Еще три раза (!) проводилось официальное расследование, делались раскопки. Однако они лишь подтвердили прежние выводы: людей расстреливал НКВД.

Но, тем не менее, Лукашенко Куропаты так и не признал. Мемориал посещают приезжающие в Беларусь делегации разных стран. Весьма знаменательным и одновременно парадоксальным является тот факт, что единственный мемориальный знак здесь установил президент США Билл Клинтон. А президент Беларуси ни разу не посетил Куропаты. Не было здесь и официальных визитов с венками белорусских чиновников.

Власти взяли курс на замалчивание сталинских репрессий. Был полностью закрыт архив КГБ, все дела о страшной трагедии 30—50-х годов вновь засекречены. В школьных учебниках сталинские репрессии представлены как необходимая мера защиты

советской власти в тот исторический период.

Зато официальным мемориалом, куда возят на автобусах детей и школьников, стала «Линия Сталина». В 2006 году Александр Лукашенко заявил: «Нам навязывают, чтобы мы забыли все великое, что сделали Ленин и Сталин, а ведь это — символы нашего народа» («Комсомольская правда в Белоруссии», 2006, 20 июня).

На официальном уровне настойчиво выпячивается историческая преемственность нынешних белорусских органов госбезопасности и силовых структур с их злобными предшественниками. Беларусь — единственная посткоммунистическая страна, где КГБ сохранил свое старое название. Торжественно отмечают юбилеи этой организации, а также годовщины со дня рождения основателя советских карательных органов Ф. Дзержинского.

На этом фоне призыв «Советской Белоруссии» превратить Куропаты в «национальный мемориал скорби и памяти» является несколько неожиданным. Главный редактор Павел Якубович отметил, что это уже его вторая попытка. Первая была семь лет назад. Тогда был проведен аналогичный «круглый стол», на котором звучали подобные предложения. Он с сожалением отметил: «Но все это как в воду утекло. Мы тогда обратились к Минскому облисполкому — надо благоустроить, благоустроить Куропаты, взять их под охрану и т. д. Власть, к сожалению, не особо прислушалась».

И это вполне закономерно. Ибо «Линия Сталина» и проспект Дзержинского в Минске как-то плохо сочетаются с мемориалом, посвященным жертвам советских репрессий. Не уверен, что новая попытка будет успешнее.

Валерий Карбалевиц
gazetaby.com